

IJTIMOY TARMOQLARDAGI SLANG VA UNING YOSHLAR XATTI-HARAKATIGA TA'SIRI

Shahlo Shuxratovna Xasanova

Navoiy innovatsiyalar universiteti Ingliz tili o'qituvchisi

Email: xasanovash_1991@mail.ru

Annotatsiya: Ushbu maqola ijtimoiy tarmoqlarning yoshlar ijtimoiylashuv jarayoniga ta'sirini tahlil qiladi. Tadqiqot natijalari yoshlar nafaqat muloqot qiladi, balki o'z shaxsiyatini shakllantiradi, ijtimoiy tajriba orttiradi va turli qadriyatlarini o'zlashtiradi. Maqolada ijtimoiy media platformalari orqali o'zini ifoda etish, o'yin-kulgi, ijtimoiy taqqoslash va tasdiqlash kabi jarayonlar tahlil qilinadi. Shuningdek, maqolada ijtimoiy tarmoq slangining yoshlar xatti-harakatlariga ta'siri ham ko'rib chiqilgan, masalan FOMO, Flex, Lit, Ghosting va boshqa jarangli so'zlarning psixologik va ijtimoiy ahamiyati tushuntiriladi.

Kalit so'zlar: ijtimoiy tarmoqlar, ijtimoiylashuv, yoshlar, internet, ijtimoiy ta'lim nazariyasi, axborot texnologiyalari, ijtimoiy ta'sir, shaxsiyat shakllanishi, slang, onlayn muloqot, FOMO, Flex, Lit, Ghost.

Abstract: This article analyzes the impact of social networks on the socialization process of youth. The results of the study show that young people not only communicate, but also form their own identity, gain social experience and assimilate various values. The article analyzes the processes of self-expression, entertainment, social comparison and validation through social media platforms. The article also examines the impact of social network slang on youth behavior, for example, explains the psychological and social significance of slang words such as FOMO, Flex, Lit, Ghosting and other slang words.

Keywords: social networks, socialization, youth, internet, social learning theory, information technology, social influence, personality formation, slang, online communication, FOMO, Flex, Lit, Ghost.

Аннотация: В данной статье анализируется влияние социальных сетей на процесс социализации молодежи. Результаты исследования показывают, что молодые люди не только общаются, но и формируют собственную идентичность, приобретают социальный опыт и усваивают различные ценности. В статье анализируются процессы самовыражения, развлечения, социального сравнения и подтверждения через платформы социальных сетей. Также рассматривается влияние сленга социальных сетей на поведение молодежи, например, объясняется психологическое и социальное значение таких сленговых слов, как FOMO, Flex, Lit, Ghosting и других.

Ключевые слова: социальные сети, социализация, молодежь, интернет, теория социального обучения, информационные технологии, социальное влияние, формирование личности, сленг, онлайн-коммуникация, FOMO, Flex, Lit, Ghost.

Ijtimoiy tarmoqlardagi jarangli soʻzlar koʻpincha odamlarning qanday muloqot qilishlari, oʻzlarini ifoda etishlari va hatto boshqalar bilan qanday munosabatda boʻlishlari va munosabatini shakllantirish orqali xatti– harakatni aks ettiradi va taʻsir qiladi. Ijtimoiy tarmoqlarda paydo boʻlgan bir nechta mashhur jarangli soʻzlar va iboralar va ular xatti – harakatlarga qanday taʻsir qilishi mumkin.

Mana bu roʻyxatda biz mana shunday soʻzlar ketma– ketligini koʻrishimiz mumkin va bular xulq atvorga taʻsirini yaʼni aslida qanday maʼnoni anglatishini tushunishimiz mumkin. Bu soʻzlar nafaqat ijtimoiy tarmoq foydalanuvchilarining onlayn muloqoti, balki ularning hissiyotiga ham taʻsirini oʻtkazmoqda.

FOMO (oʻtkazib yuborishdan qoʻrqish)

Maʼnosi: Boshqa joyda sodir boʻlayotgan hayajonli yoki muhim narsani oʻtkazib yuborishdan qoʻrqish yoki qoʻrqish, koʻpincha boshqalarning onlayn postlarini koʻrishdan kelib chiqadi.

Bu odamlarni onlayn tarzda koʻproq jalb qilishga, yoʻqolgan tendentsiyalarni, voqealarni yoki yangilanishlarni oʻtkazib yubormaslik uchun doimiy ravishda ijtimoiy tarmoqlarni tekshirishga olib kelishi mumkin.

Vibe Check (Vibe tekshiruvi)

Maʼnosi: Kimdir yoki biror narsa his–tuygʻulari yoki vaziyatning umumiy atmosferasi sinovi: odamlarni oʻzlarining ijtimoiy muhitlarini baholashga undaydi, oʻzaro munosabatlar yoki muhitda ijobiy yoki salbiy energiyani qidiradi.

Flex(chigalini yozmoq)

Maʼnosi: Oʻzini koʻrsatish yoki maqtanish, ayniqsa ijtimoiy tarmoqlarda mulk, yutuqlar yoki turmush tarzi haqida. Odamlarni oʻz muvaffaqiyatlarini koʻrsatishga undashi mumkin, bu esa taqqoslash yoki muayyan standartlarga javob berish uchun bosimga olib keladi.

Lit (yoritmoq)

Maʼnosi: hayajonli, qiziqarli yoki hayratlanarli narsa. Bu jarangli soʻz odamlarni maʼlum faoliyat, voqealar yoki tajribalarni yuqori energiya va qiziqarli bilan bogʻlashga undashi mumkin, bu ularning tanlovlariga taʻsir qiladi.

Savage (yirtqich)

Maʼnosi: Koʻpincha dadil, kechirim soʻramaydigan yoki shafqatsiz tarzda ishonch bilan harakat qiladigan odamni tasvirlash uchun ishlatiladi. Internetdagi oʻzaro munosabatlarda jasorat va ishonchni ragʻbatlantiradi, baʼzida yanada qatʼiy yoki hatto tajovuzkor xatti–harakatlarni targʻib qiladi.

Cancel Culture (madaniyatni bekor qilish)

Ma'nosi: muammoli deb hisoblangan shaxslar, tashkilotlar yoki g'oyalarni ommaviy ravishda rad etish yoki boykot qilish amaliyoti. Bu jamoatchilik fikriga nisbatan sezgirlikni oshirishi va ba'zida onlayn bo'shliqlarda noto'g'ri narsa aytish yoki qilishdan qo'rqishiga olib kelishi mumkin.

Thirsty (chanqagan)

Ma'nosi: Diqqat yoki tasdiqlash uchun umidsiz, ko'pincha romantik e'tiborni izlash kontekstida ishlatiladi. Odamlarning ma'qullash yoki e'tiborni izlash nuqtai nazaridan o'zini tutishiga ta'sir qilishi mumkin, ba'zida haddan tashqari yoki bo'rttirilgan onlayn shaxslarni rag'batlantiradi.

Slay (o'ldirish)

Ma'nosi: Biror narsani juda yaxshi qilish, ayniqsa tashqi ko'rinish yoki uslub nuqtai nazaridan. Ko'pincha odamlarni o'z yutuqlari va tashqi ko'rinishi bilan faxrlanishga undaydigan ishonch va o'zini namoyon qilish uchun ishlatiladi.

Ghosting (tasvirning ko'payib ko'rinishi)

Ma'nosi: Kimdir birdaniga tushuntirishsiz boshqa birov bilan muloqot qilishni to'xtatganda, ayniqsa onlayn munosabatlarda. Qarama-qarshilikdan voz kechish yoki undan qochish g'oyasini targ'ib qiladi, bu odamlarning onlayn mojarolar yoki ajralishlarni qanday hal qilishiga ta'sir qilishi mumkin.

NoCap (yolg'onsiz)

Ma'nosi: Halol yoki rost gapirish, ko'pincha samimiylikni ta'kidlash uchun ishlatiladi. Odamlar o'zlarining haqiqiy fikrlari va his – tuyg'ularini baham ko'rishga undaydigan muhitni targ'ib qilishi mumkin, bu ham haqiqiylik, ham zaiflikni kuchaytirishi mumkin.

Lowkey (Pastki/Yuqori tugma)

Ma'nosi: "Lowkey" nimanidir nozik yoki keng tan olinmaganligini anglatadi, "highkey" esa aniq yoki kuchli ta'kidlangan narsani anglatadi. Bu atamalar ko'pincha o'z-o'zini ifoda etishni rag'batlantiradi, "past tugma" noziklik istagini va "yuqori tugma" ochiqlik yoki intensivlik istagini bildiradi.

Simpin' (soddalashtirmoq)

Ma'nosi: Kimdir kimgadir haddan tashqari mehr qo'ysa yoki haddan tashqari ko'p ish qilsa, ko'pincha haddan tashqari saxiy yoki fidokorlik darajasiga etadi. Odamlarni munosabatlardagi yoki onlayn o'zaro munosabatlardagi xatti-harakatlariga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan haddan tashqari hayrat yoki sadoqatni ifoda etishga undaydi.

Ushbu so'zlar ijtimoiy media madaniyati dinamikasini aks ettiradi, bu yerda tasdiqlashni izlash, ma'lum bir imidjni rivojlantirish yoki tendentsiyalarga kirishish kabi xatti-harakatlar odamlar foydalanadigan tilga ta'sir qiladi.

Jarangli soʻzlar jadvali

Jarangli soʻz	Maʼnosi	Xatti-harakatlarga taʼsiri
FOMO	Oʻtkazib yuborishdan qoʻrqish	Doimiy onlayn tekshiruv, trend va yangilanishlarni kuzatish
Vibe Check	His-tuygʻular yoki muhitni baholash	Ijtimoiy muhitni oʻrganish, ijobiy energiyani qidirish
Flex	Oʻzini koʻrsatish, maqtanish	Muvaffaqiyat va mulkni namoyish etishga undaydi, taqqoslashga olib keladi
Lit	Hayajonli, qiziqarli	Faoliyat va tajribalarni yuqori energiya bilan bogʻlash
Savage	Dadil, shafqatsiz	Jasoratni ragʻbatlantiradi, baʼzan qatʼiy yoki tajovuzkor xatti-harakatlarga turtki beradi
Cancel Culture	Muammoli shaxs yoki gʻoyalarni rad etish	Onlayn fikrga sezgirlikni oshiradi, ehtiyotkorlikka olib keladi
Thirsty	Diqqat yoki tasdiqlanishni izlash	Haddan tashqari eʼtibor izlash, boʻrttirilgan onlayn shaxsni ragʻbatlantiradi
Slay	Juda yaxshi qilish, uslub bilan	Oʻz yutuqlari va tashqi koʻrinishi bilan faxrlanishni ragʻbatlantiradi
Ghosting	Tushuntirishsiz aloqani toʻxtatish	Qarama-qarshilikdan voz kechish yoki undan qochish xatti-harakatini kuchaytiradi
No cap / Lowkey / Highkey	Halol gapirish / Pastki-yuqori taʼkidlangan narsani ifodalash	Rostgoʻylik va samimiylikni ragʻbatlantiradi
Simping	Haddan tashqari mehr qoʻyish	Munosabatlarda haddan tashqari sadoqat yoki eʼtibor koʻrsatishga undaydi

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Burxonova Soliha Sundar qizi. (2026). Ijtimoiy tarmoqlarda o‘zbek tilining qo‘llanilishi. MULTIDISCIPLINARY JOURNAL: FUNDAMENTAL RESEARCH SCIENTIFIC JOURNAL, 2(01), 271–274.
2. Chumok, P., & Lerdpaisalwong, S. (2025). An analysis of word formation processes and sociological properties of English internet slang on Twitter. Journal of Language and Culture, 44(1), 43–63.
3. Facebook Newsroom. (2021). Understanding trends and slang on social media. Facebook, Inc.
4. Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media. Business Horizons, 53(1), 59–68.
5. Kietzmann, J. H., Hermkens, K., McCarthy, I. P., & Silvestre, B. S. (2011). Social media? Get serious! Understanding the functional building blocks of social media. Business Horizons, 54(3), 241–251.
6. Oxford English Dictionary. (2023). Internet slang and modern usage. Oxford University Press.
7. Smith, A., & Anderson, M. (2018). Social media use in 2018. Pew Research Center.
8. Turkle, S. (2015). Reclaiming conversation: The power of talk in a digital age. Penguin Books.
9. Zappavigna, M. (2012). Discourse of Twitter and social media: How we use language to create affiliation on the web. Bloomsbury Academic.